

Перспективи подальших досліджень. Вивченні та розробці тренінгових занять щодо подолання стресових ситуацій; розробки антистресових технік та методик щодо визначення професійного вигорання педагогів.

Список використаної літератури:

1. Малец Л. Внимание: выгорание. /Л. Малец // Персонал. - 2000. - № 5. – 256 с.
2. Маслач К. Професійне вигорання: як люди справляються. [Електронний ресурс] / К. Маслач . – Режим доступ URL: <http://www.top-personal.ru>.
3. Орел В. Е. Феномен выгорания в зарубежной психологии. Эмпирическое исследование В. Е. Орел // - 2001.

**ПРОБЛЕМА ПСИХОЛОГІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ ФАХІВЦІВ
СОЦІОНОМІЧНОГО ПРОФІЛЮ ДО ІННОВАЦІЙНОЇ
ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В КОНТЕКСТІ ПСИХОЛОГО-
ПЕДАГОГІЧНОГО ОСМИСЛЕННЯ**

УДК 37.036:378.2

Варгата Оксана Валеріївна

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри психології та педагогіки,
Хмельницький національний університет*

Кулешова Олена Віталіївна,

*кандидат психологічних наук, доцент,
доцент кафедри психології та педагогіки,
Хмельницький національний університет*

Міхєєва Людмила Василівна

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри психології та педагогіки,
Хмельницький національний університет*

Актуальність дослідження. Модернізація сучасної освіти в Україні в контексті європейських вимог орієнтується на пошуки інноваційних підходів розвитку освіти. В інноваційних освітніх перетвореннях особливо важливо забезпечувати умови для саморозвитку, самоствердження й самореалізації особистості впродовж життя Розвиток інноваційної

спрямованості передбачає формування психологічної готовності фахівця соціономічного до професійної діяльності.

Проблема психологічної готовності фахівців соціономічного профілю до інноваційної професійної діяльності залишається підвищеною та потребує ґрунтовного психолого-педагогічного осмислення. Готовність до професійної діяльності є комплексною проблемою. Саме психологічна складова є вирішальною у структурі готовності фахівців соціономічного профілю до виконання професійних функцій та передбачає багатокomпонентне утворення.

Короткий аналіз останніх досліджень і публікацій з проблеми.

Проблеми інноватики розглядають Л. Даниленко, Л. Карамушка, І. Корнілова, Ю. М'якотін, В. Сергієвський та ін. Проблему впровадження педагогічних інновацій в навчально-виховний процес вивчають Л. Березівська, П. Шепет, Р. Чуйко та ін. Готовність до інноваційної діяльності досліджують З. Абасов, В. Урусський, О. Біляковська, Т. Демиденко, І. Дичківська, Н. Клокар, О. Коберник, К. Макагон, Т. Перекрыстова, В. Сластьонін та ін. Питання психологічної гшотовності до професійної діяльності розглядають Б. Ананьєв, С. Бочарова, Л. Виготський, Г. Костюк, О. Леонтьєв, Б. Ломов, С. Максименко, В. Мерлін, В. Моляко, В. Рибалка, С. Рубінштейн, В. Русалов, В. Синьов.

Мета наукової публікації. вивчення психологічних особливостей процесу формування психологічної готовності фахівців соціономічного профілю до інноваційної професійної діяльності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Психологічна готовність – це психічний стан, який характеризується мобілізацією ресурсів суб'єкта праці на виконання конкретної діяльності. Цей стан допомагає успішно виконувати свої обов'язки, правильно використовувати знання, досвід, особисті якості, зберігати самоконтроль і перебудовувати діяльність при появі непередбачуваних перешкод.

На думку М. Дьяченка та І. Кандибовича, готовність, будучи передумовою виконання будь-якої діяльності, є водночас і її результатом. Сьогодні у психологічних наукових працях має місце розмаїття думок щодо тлумачення самого поняття “готовності”.

А. Ліненко зазначає, що проблема готовності розглядалася в три етапи.

- Перший етап характеризується проникненням готовності у психічні процеси людини.
- Другий етап – дослідження феномена стійкості людини до зовнішніх та внутрішніх впливів.

- Третій етап – вивчення поняття готовності в теорії діяльності.

А саме, готовності через призму емоційно-вольового та інтелектуального потенціалу особистості щодо конкретного виду діяльності (Гончаренко, Л. А., 2009).

На думку науковця, готовність до педагогічної діяльності можна подати у вигляді такої системи:

а) психологічна готовність (потреба в педагогічній діяльності, внутрішнє прийняття вимог діяльності, усвідомлення відповідності особистих якостей вимогам діяльності, усвідомлена мотивація особистого прагнення до даної спеціальності, морально-психологічна готовність до праці вчителя);

б) теоретична підготовленість до педагогічної діяльності (наявність глибоких знань основ наук, певний рівень розвитку, підготовка в певній галузі знань, знання вимог спеціальності до особистих рис та здібностей, володіння знаннями та методами постійного поповнення знань);

в) практична готовність до професії вчителя (уміння планувати та організовувати навчально-виховну роботу з учнями, уміння застосовувати раніше набуті знання, уміння та навички на практиці, формування нових умінь та навичок);

г) ідейно-політична підготовка, світогляд та загальна культура вчителя;

д) необхідний рівень розвитку педагогічних здібностей, які містять такі компоненти, як: педагогічна спостережливість, педагогічна увага, вимогливість, педагогічний такт, розподіл уваги, організаторські здібності.

е) професійно-педагогічна спрямованість особистості вчителя (Гончаренко, Л. А., 2009)

Важливою складовою психологічної готовності вважаємо, розвиток творчого потенціалу особистості. Нами визначено творчий потенціал особистості як особливу здатність до саморозвитку система відновлюваних соматичних, психічних, соціально-психологічних, особистісних, духовних ресурсів особистості, які проявляються в діяльності, спрямованій на отримання соціально значущих результатів (Варгата, О. В., 2018).

Аналізуючи підходи дослідників щодо психологічної готовності до інноваційної професійної діяльності визначають її як цілісне утворення, яке містить взаємопов'язані й взаємозалежні компоненти, що водночас можуть виступати і як самостійні частини із власною структурою. Таким чином, проблема формування психологічної готовності до інноваційної професійної діяльності є актуальною та передбачає багатокомпонентне утворення, складові якої взаємопов'язані та взаємозалежні.

Висновки. Проаналізувавши публікації зазначених авторів під психологічною готовністю до інноваційної професійної діяльності будемо розуміти інтегральне, багатокомпонентне, цілісне особистісне утворення, яке характеризується специфічним поєднанням наявності професійних знань і вмінь педагога до впровадження інноваційних технологій; високим рівнем розвитку емоційної та мотиваційної сфери; розвитком інноваційного та критичного, гнучкого мислення; розвитком творчості та рефлексії; володіння методами саморегуляції та прийомами самоаналізу; володінням мистецтвом педагогічної майстерності та техніками педагогічної взаємодії.

Перспективи подальших досліджень. Потребує подальших досліджень питання динаміки, структури, компонентів та критеріїв розвитку психологічної готовності фахівців соціономічного профілю до інноваційної професійної діяльності.

Список використаної літератури:

1. Варгата О. В. Психологічні особливості розвитку творчого потенціалу майбутніх психологів у психолого-педагогічній літературі / О. В. Варгата, І. А. Завада // збірник наукових праць молодих вчених. - Хмельницький : ХІСТ, 2018. - №2. - С. 268–274.

2. Гончаренко Л. А. Полікультурна освіченість педагога: теорія і практика; за ред. В.В. Кузьменка. – Херсон: РІПО, 2009. – 136с.

ПРОФІЛАКТИКА ДЕСТРУКТИВНИХ ФОРМ РИЗИКУ СЕРЕД УЧНІВ

УДК 378.046.6+159.99

Вдовіченко Оксана Володимирівна,
*доктор психологічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії та методик практичної психології,
Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського*

Актуальність дослідження. Сучасна культура і недолік виховання породжують кризові явища в освітніх установах. Сьогодні школа насичена багатьма різними стресовими ситуаціями, ризикованими діями різного порядку. Одна з причин конфліктів серед учнів полягає у відсутності у них ефективних навичок спілкування, дотримання соціальних умінь і норм поведінки. Також турбують антигуманність, жорстокість, нетерпимість до однолітків, людям інших національностей, переконань, соціального стану,